

Nguyễn Phú Trọng Đưa Cao Nhân Quyền Đến Không Có

Hoa Thịnh Đôn.- Văn hóa Phóng Tây thủng mả mai nhủng ngườ i ph m vào chính l i nói c a mình là “t b n vào chân mình” (shoot oneself in the foot). Đây chính là tr ng h p c a Nhà n c C ng s n vi t Nam khi lên ti ng ch ng l i Báo cáo v tình hình Nhân quy n t i Vi t Nam c a B Ngo i giao M công b hôm 25-02-2009.

Phúc trình c a B Ngo i giao M là vi c làm hàng năm đ báo cáo v i Qu c h i v tình hình nhân quy n trên th gi i.

Đ i v i Vi t Nam, Báo cáo dài trên 16,000 ch ch a đ ng nhi u chi ti t liên quan đ n quy n con ngườ i b nhà c m quy n xâm ph m, đàn áp, kìm k p và kh ng ch , k c vi c giam gi t i nhà và b tù ch vì nh ng n n nhân mu n nhà n c tôn tr ng quy n phát bi u và th c thi nh ng quy n t do, dân ch có ghi trong Hi n pháp và Pháp lu t c a nhà n c.

Nhi u cá nhân tranh đ u tiêu bi u đang b c m tù hay giam t i nhà đ c nêu tên làm b ng ch ng trong Báo cáo nh tr ng h p Linh m c Nguyễn Văn Lý, hai Lu t s Nguyễn Văn Đài và Lê Th Công Nhân, Bác s Nguyễn Đan Qu và các v L ãnh đ o thu c Giáo h i Ph t giáo Vi t Nam Th ng nh t.

Tr ng c khi đi vào chi ti t, Báo cáo phác h a b c tranh u ám v tình hình nhân quy n i Vi t Nam : “ Thành t u v nhân quy n c a nhà n c Vi t Nam v n ch a th a đáng. Công dân v n không có quy n thay đ i chính h ph , và các ho t đ ng chính tr đ i l p v n b nghiêm c m. Nhà n c ti p t c đàn áp nh ng ngườ i ch ng đ i, b t gi nh ng ngườ i đ u tranh chính tr khi n cho m t s ngườ i đ i kháng ph i tr n ra n c ngoài. C nh sát đôi khi đã l m quy n đ áp b c nh ng ngườ i b tình nghi trong lúc b b t, b gi và bi tra t n. Tham nhữ ng là v n đ nan gi i tiêu bi u trong l c l ng c nh sát, và các s quan c nh sát đôi khi đã hành s l ng quy n. Tình tr ng nhà tù thì t i t . Nhi u ngườ i đã b giam gi b a bãi v các ho t đ ng chính tr và không đ c xét x mau chóng và công bình. Nhà n c ti p t c h n ch các quy n riêng t và ki m soát ch t ch báo chí và quy n t do phát bi u, h i h p, di chuy n và l p h i. Chính ph ti p t c ngăn c m các T ch c Nhân quy n đ c l p. B o hành và k th đ i v i ph n v n là đi u đáng quan tâm. N n buôn bán con ngườ i ti p t c là v n đ r t l n. M t vài nhóm đ ng bào Dân T c thi u s b k th trong xã h i. Và nhà n c h n ch quy n c a Công nhân trong khi b t và kh ng b m t s ngườ i ho t đ ng cho quy n lao đ ng.”

(The government's human rights record remained unsatisfactory. Citizens could not change their government, and political opposition movements were prohibited. The government continued to crack down on dissent, arresting political activists and causing several dissidents to flee the country. Police sometimes abused suspects during arrest, detention, and interrogation. Corruption was a significant problem in the police force, and police officers sometimes acted with impunity. Prison conditions were often severe. Individuals were arbitrarily detained for political activities and denied the right to fair and expeditious trials. The government continued to limit citizens' privacy rights and tightened controls over the press and freedom of speech, assembly, movement, and association. The government maintained its prohibition of independent human rights organizations. Violence and discrimination against women remained a concern. Trafficking in persons continued to be a significant problem. Some ethnic minority groups suffered societal discrimination. The government limited workers' rights and arrested or harassed several labor activists.)

VIỆT NAM PHẢN NG

Hình nh t i t v nhân quy n c a Vi t Nam không m i h n so v i Báo cáo các năm tr c,

những việc của Bộ Ngoại giao Mỹ không nghiêm túc hơn là một điếu may cho Việt Nam. Vì nếu Mỹ bỏ Việt Nam thì lợi danh sách “Các nước Đáng quan tâm” thì chính quyền CSVN sẽ gặp nhiều khó khăn trong vấn đề mậu dịch và tài chính với Quốc hội Mỹ.

Tuy vậy, Việt Nam đã đứng lên tiếng phản ứng mạnh mẽ không chấp nhận kết luận của chính phủ Mỹ.

Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao Hà Nội, Lê Dũng nói: “Chúng tôi bác bỏ những nhận xét thiếu khách quan dựa trên những thông tin sai trái về Việt Nam được đưa ra trong báo cáo nhân quyền của Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ năm 2008.

Còn khi nói rõ về Việt Nam các quyền tự do của con người dân được quy định như thế trong Hiến pháp cũng như các văn bản pháp luật khác và được tôn trọng trên thực tế. Người dân tham gia đầy đủ vào mọi mặt của đời sống xã hội. Đây là nhân tố quan trọng để biến thành công của công cuộc đổi mới. Trong những năm qua Việt Nam đã đạt được nhiều thành tựu to lớn trong việc bảo đảm quyền con người trong tất cả các lĩnh vực dân số, chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, được công nhận quốc tế ghi nhận”.

Ông Lê Dũng nhận mạnh “Nhà nước Việt Nam tôn trọng các quyền tự do dân chủ của người dân và luôn bảo đảm điếu kiền thu nhập để người dân thực hiện các quyền của mình, đứng trên kiền quy tắc đấu tranh với các hành vi vi phạm các quyền đó để xâm hại lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức và công dân.” (Tờ trình Tuyên giáo, 26-2-09)

Qua hôm sau, 27/2/2009, hãng Thông tấn nhà nước (Thông tấn Xã Việt Nam) phản ứng tiếp: “Về tình hình Việt Nam, bản báo cáo này vẫn bám theo lợi mòn của tư duy cũ cùng cách nhìn sai lệch như “thành tích nhân quyền ở Việt Nam nghèo nàn”, “các quyền dân số của bản bộ kiểm soát”, hay “chính quyền kiểm soát chặt chẽ tư do, đức tin”, những đánh giá phiến diện trên những luận cứ gộp trong các báo cáo thông tin niên trước đây của Bộ Ngoại giao Mỹ.

Tuy nhiên, thực tế ở Việt Nam đã chứng minh hoàn toàn khác. Như để như “năm 2008, Việt Nam tiếp tục kiểm soát chặt chẽ tư do lập hội và tư do đức tin” đã chứng minh qua một số kiền trọng để đi diễn ra vào tháng 5/2008, khi hàng trăm đoàn để đi biểu của hơn 70 nước, hàng vạn tầng ni, phật tử và những nhà nghiên cứu về Phật giáo trên thế giới để về Hà Nội, nơi để đăng cai Để lễ Phật để Liên hiệp quốc (Vesak).

Số có một của đông để o các phái đoàn quốc tế tại Việt Nam trong một lập hội tôn giáo lớn và uy tín như vậy là số khi để nh rằng Phật giáo Việt Nam luôn để ng hành cùng dân tộc, là bằng chứng thực hiện số tin cậy của thế giới về chính sách tôn giáo của Chính phủ Việt Nam, khi để nh Nhà nước Việt Nam luôn tôn trọng những giá trị để o để c để p mà các tôn giáo mang lại cho đời sống xã hội.

Trong năm 2008, Việt Nam cũng đã công nhận thêm nhiều tổ chức tôn giáo, và một để nh là Giáo hội Công đức Phật lâm Việt Nam và Hội thánh Tin lành Trưởng lão Việt Nam.

Tại Việt Nam, nơi 80% dân số có để i sống tín ngưỡng, tôn giáo, Nhà nước nhìn nhận tín ngưỡng, tôn giáo là nhu cầu chính đáng của con người. Nguyên tắc không phân biệt để i x vì lý do tôn giáo được thể hiện trên mọi lĩnh vực như quyền bầu cử và ứng cử, trong các quan hệ dân số. Các chức sắc tôn giáo có quyền tham gia quản lý Nhà nước và xã hội, có quyền ứng cử như mọi công dân nên không thể nói rằng ở Việt Nam “bầu cử không công bằng” hay “tư do tín ngưỡng bị ngăn cản”.

Còn khi để nh lợi rằng những gì nêu trong Báo cáo nhân quyền 2008 của Bộ Ngoại giao Mỹ không đúng với thực tế ở Việt Nam cũng như không để i diễn cho suy nghĩ và nhận để nh chung của đông để o người dân Mỹ.”

Phản bác của Lê Dũng và TTXVN không đưa ra được bằng chứng nào để nói các quyền tự do ghi trong Hiến pháp được nhà nước tôn trọng và các Tôn giáo được tự do hoạt động không

còn có phép của nhà nước và không bị chính phủ kiểm soát. Việc ngăn cấm hoạt động ngoài vòng pháp luật của các nhà nước của các Nhà Lãnh đạo Giáo hội Phật giáo Việt Nam Thống nhất, và các hành động khác, đe dọa, ngăn chặn hành động của nhà nước nhằm vào Giáo hội này từ trên 20 năm qua là những biện pháp vi phạm quyền tự do tôn giáo của người dân.

Nhà nước CSVN cũng dành quyền kiểm soát lý lịch, chức năng tu sinh, chương trình học đạo, bất học chế nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Cộng sản Hồ Chí Minh, kiểm soát việc truyền chuyển, bản nháp, tuyên bố trong nội bộ các Tôn giáo, tiêu biểu như Giáo hội Công giáo, là hành động xen vào để kiểm soát mà không bị coi là xâm phạm quyền tự do sinh hoạt tôn giáo thì gọi là gì ?

Còn việc nhà nước đưa ra tổ chức Đồi Phật đản Liên hiệp quốc (Vesak) tháng 5-2008 để phô trương lòng tin cho các Tổ chức Phật giáo đi theo nhà nước mà nói đó là biện pháp vi phạm Việt Nam có tự do tôn giáo thì không biểu lộ Công quan tuyên truyền TTXVN có hiểu câu nói “Chiếc áo không làm nên Thầy tu” ý nghĩa ra sao không ?

LOA NGUYỄN PHÚ TRÙNG

Thông thường, nháp và phạm vi tiếp theo được dành cho các thành viên của Ban Tuyên giáo Trung ương những năm nay đưa ra Nguyễn Phú Trọng, Chủ tịch Quốc hội ra gánh vác việc này.

Có hai lý do để giải thích sự thay đổi này :

1) Từ ít lâu nay, Quốc hội đã bỏ dẫu luật nhân quyền của coi như bị tước đoạt những việc thu về trách nhiệm của mình như không tích cực bệnh viện quy định cho dân khi bị chính quyền đối xử bất công; trốn trách nhiệm về bộ và lãnh đạo của Tổ quốc trong cuộc tranh chấp lãnh thổ với Trung Hoa; không tích cực tham gia chương trình tham nhũng, lãng phí; không dám bênh vực các nạn nhân đánh cá xa bờ của Việt Nam bị tước đoạt Trung Hoa trên công quanh vùng đảo Trường Sa và trong vịnh Bắc Việt; thậm chí trước những yêu cầu của chương trình Trung Hoa làm chiếm lãnh thổ của Việt Nam của sinh viên, học sinh và đưa bào tị Hà Nội và Sài Gòn.

2) Nguyễn Phú Trọng từng giữ chức Trưởng ban Tổ chức Văn hóa Trung ương trước khi Ban này và Ban Khoa giáo hợp làm một thành Ban Khoa Giáo Trung ương hiện nay. Trọng còn là một trong số những cán bộ lãnh đạo Bộ tổ chức hàng đầu trong đảng đã cùng với nhóm của Nguyễn Đức Bình trong Hội đồng Lý luận Trung ương viết ra Công lệnh năm 1991 để gọi là “Xây dựng Đất nước Trong thời kỳ Quá độ lên Xã hội Chủ nghĩa” . Ngoài ra Trọng cũng đang ngụp lặn chèo lái Tổng Bí thư đưa thay Ông Đức Mạnh trong kỳ Đại hội đảng XI sắp diễn ra trong hơn 2 năm nữa.

Vì vậy, khi chọn Nguyễn Phú Trọng thay đưa ra tổ chức để làm của Bộ Ngoại giao Mỹ, phải chăng phe Bộ tổ chức trong đảng muốn chuyển bại thành thắng cho Trọng một chỗ đứng mới?

Tuy nhiên bài viết chỉ mong chờ nhân quyền của Trọng, rồi từ đó có tác động ngược với những việc đã và đang diễn ra tại Việt Nam.

Trọng viết trên Báo Nhân dân (03-03-09): “ Quyền con người là một vấn đề lý luận và thực tiễn cần bàn, phản ánh trình độ phát triển của một xã hội, được Đảng và Nhà nước ta đặc biệt coi trọng. Chủ tịch Hồ Chí Minh kết hợp tư tưởng khoa học nhân văn của chủ nghĩa Mác - Lê-nin là triết lý giải phóng con người và với đạo lý đầy lòng nhân ái của dân tộc Việt Nam “Thế nào người như thế thì thân”, đã đưa ra mục đích, lý tưởng của toàn Đảng, toàn dân ta là phấn đấu để Tổ quốc được độc lập, nhân dân được tự do, “đưa bào ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành”.

Công lệnh của Đảng Cộng sản Việt Nam năm 1991 xác định, xã hội xã hội chủ nghĩa mà nhân dân ta xây dựng là một xã hội dân giàu, nước mạnh, con người được giải phóng khỏi áp bức, bất công, có cuộc sống no, tự do, hạnh phúc, có đi kèm phát triển toàn diện trên cơ sở bình

đm công bng, bình đng v quy n l i và nghĩa v . Trên th c t , Đng ta luôn luôn đ t con ng i vào v trí trung tâm c a m i chính sách, coi con ng i v a là đng l c, v a là m c tiêu c a công cu c xây đng và phát tri n đ t n c.”

Nhng sau g n 70 năm có m t, đng CSVN đã nhìn th y “đng bào ai cũng có c m ăn, áo m c, ai cũng đ c h c hành” trong xã h i ch a ? Còn vi c b o “ xã h i xã h i ch nghĩa mà nhân dân ta xây đng là m t xã h i dân giàu, n c m nh, con ng i đ c gi i phóng kh i áp b c, b t công, có cu c s ng m no, t do, h nh phúc, có đ u ki n phát tri n toàn di n trên c s b o đm công bng, bình đng v quy n l i và nghĩa v ” đã thành hình ? Việt Nam sau 18 năm ra đ i c a C ng lnh 1991 ch a, hay gi c m o t ng này v n còn đông đ c trong đ u nhóm B o th Việt Nam?

Đ t n c bây gi , sau h n 20 năm g i là Đ i m i và 34 năm thng nh t đ t n c, v n còn đ đ t theo đ uôi các n c l ng và v n còn là m t trong s các n c nghèo nàn, l c h u và dân t c ch m ti n nh t th gi i là l i dân hay l i c a đng c m quy n ?

Trong vi t ti p : “ Xu t phát t b n ch t c a Nhà n c ta là Nhà n c c a dân, do dân và vì dân; Nhà n c ho t đng là vì con ng i, b o đm và th c hi n quy n con ng i, ngay t ngày đ u thành l p (năm 1945), Nhà n c Việt Nam đã khng đ nh nhng n i dung c b n v quy n con ng i; và nhng n i dung đó đ c th hi n nh t quán và ngày càng đ y đ trong các b n Hi n pháp c a Nhà n c ta; t Hi n pháp đ u tiên năm 1946 đ n Hi n pháp năm 1959, Hi n pháp năm 1980 và đ c bi t là Hi n pháp năm 1992. Hi n pháp năm 1992 khng đ nh: “ n c C ng hòa xã h i ch nghĩa Việt Nam, các quy n con ng i v chính tr , dân s , kinh t , văn hóa và xã h i đ c tôn tr ng, th hi n c các quy n công dân và đ c quy đ nh trong Hi n pháp và lu t”; “Nhà n c b o đm các quy n c a công dân; công dân ph i làm tròn nghĩa v c a mình đ i v i Nhà n c và xã h i”; “M i công dân đ u bình đng tr c pháp lu t”.

Q a th t nhng đ u “cam k t” này có ghi đ y đ trong các B n Hi n pháp, k c v n b n tu chính sau cùng năm 1992 cũng nh đã ghi trong hàng hà, sa s các văn ki n Pháp lu t c a đng và Nhà n c. Nhng nhà n c chỉ nói mà không làm nh đã vi t trên gi y tr ng m c đen. Ch nguyên câu “Nhà n c ta là Nhà n c c a dân, do dân và vì dân” cũng ch a bao gi đ c th c hi n b i vì nhân dân không có quy n t quy t đ nh chính ph hay đ c thay đ i chính ph . T t c m i th b u c t H i đng Nhân dân lên Qu c h i cũng do “đng c Dân b u”. Gu ng máy cai tr c a nhà n c cũng do đng t ch c và ch n ng i theo ý mu n và tiêu chu n c a đng.

Và vì đng CSVN là đng duy nh t c m quy n nên m i ngành, m i c s t trung ng xu ng đ a ph ng đ u do ng i c a đng lãnh đ o, ch huy k c trong h thng t ch c c a Quân đ i và l c l ng Công an.

Do đó, không làm gì có chuy n “c a dân, do dân và vì dân” mà đúng ra là “c a đng, do đng và vì đng” nh trong th c t đã ch ng minh.

Vì v y, khi Nguy n Phú Tr ng vi t : “ Là c quan đ i bi u cao nh t c a nhân dân, c quan quy n l c nhà n c cao nh t c a n c C ng hòa xã h i ch nghĩa Việt Nam, Qu c h i Việt Nam luôn quán tri t sâu s c các quan đ i m và t t ng c b n nêu trên trong toàn b ho t đng c a mình, góp ph n r t quan tr ng vào vi c b o đm và th c hi n quy n con ng i i Việt Nam” là Tr ng đã nói sai s th t và c tình nói ra nhng vi c Qu c h i ch a bao gi làm, ho c có làm thì cũng ch đ b o đm th c quy n cho đng mà thôi.

Th c t thì nh th mà Tr ng v n c khỏe, làm nh không ai bi t s th t nh th nào : “ Ch tính t gi a năm 1992 (là th i đ i m Hi n pháp năm 1992 có hi u l c thi hành) đ n h t năm 2008, Qu c h i và y ban Th ng v Qu c h i đã ban hành 547 văn b n lu t, pháp l nh và ngh quy t có ch a quy ph m pháp lu t. Các văn b n này đã quy đ nh m t cách khá đ y đ và

toàn diện và quy định con người trên tất cả các lĩnh vực chính trị, dân số, kinh tế, văn hóa, xã hội,... cũng như với các chủ thể khác trong các quy định đó. Có thể như sau:

- Trong lĩnh vực chính trị: Các quy định và nghĩa vụ thể hiện tập trung ở việc công dân được tham gia thể hiện quy định của nhà nước, bao gồm: quy định bầu cử và ứng cử vào Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp; quy định tham gia quản lý nhà nước và xã hội. Điều 54 Hiến pháp năm 1992 quy định: "Công dân, không phân biệt dân tộc, nam nữ, thành phần xã hội, tín ngưỡng, tôn giáo, trình độ văn hóa, nghề nghiệp, thời hạn cư trú, đều có quyền bầu cử và đề cử hai mặt của mặt tuyển cử lên để có quy định ứng cử vào Quốc hội, Hội đồng nhân dân theo quy định của pháp luật". Có thể hóa nội dung này của Hiến pháp, Quốc hội đã ban hành các luật: Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội năm 1997, được sửa đổi, bổ sung một số điều vào năm 2002; Luật Bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân năm 1994, được sửa đổi vào năm 2003. Thực tế các cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội, bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân đã diễn ra một cách dân chủ theo đúng quy định của pháp luật."

Đúng là Quốc hội CSVN đã làm được những việc Luật này, những nhà nước không thi hành như định trong Luật và lại đưa ra nhiều "Luật con" để xóa "Luật mẹ" như Luật Bầu cử Quốc hội là bằng chứng. Nếu Trờng không tin thì cứ vào Saigon hội chuyên kinh nghiệm của ông Lê Kiên Thành, con trai trưởng của Trờng Bí thư Lê Duẩn, cựu ứng cử viên Quốc hội "tuyệt" những thất bại thì rõ chuyên lừa bịp của việc bầu cử đã diễn ra như thế nào?

Một trong những điều không quá đáng của Luật Bầu cử bầu cử ứng cử viên phải được cử sở để được cử rồi phải qua của "hiệp thông" để một trờng Trờng quốc chủ nhân là. Những ai đã đi qua của một trờng thì coi như cầm chắc trong tay chiếc ghế đại biểu vì quy định của chủ nhân dân chủ còn là hình thức "hiệp thông hóa" cho được. Như thế thì quy định bầu cử của dân có giá trị gì không? Trờng còn viết không biết những khi nói về quy định kiểm tra, giám sát của nhân dân: "Trong nhiều văn bản luật, pháp lệnh, nghị quyết của Quốc hội và Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về các quy định của công dân tham gia trực tiếp và gián tiếp vào công việc quản lý nhà nước, như quy định về biểu t, được bàn, được làm và được kiểm tra, giám sát. Riêng quy định thể hiện dân chủ trực tiếp ở cơ sở, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã ban hành các nghị quyết về quy chế dân chủ ở xã, phường, thị trấn (năm 1998); quy chế dân chủ trong hoạt động của doanh nghiệp nhà nước (năm 1998); quy chế dân chủ trong hoạt động của các cơ quan (năm 1998); pháp lệnh về việc thể hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn (năm 2007). Đây là một nét khá đáng kể của Việt Nam trong việc phát huy và thể hiện quy định dân chủ trực tiếp ở cơ sở, được bầu bè quốc tế ghi nhận."

Là Chủ tịch Quốc hội, hẳn nói những điều không đúng trong thực tế tình hình mà vẫn nói được thì chắc có được CSVN mới có những con người bất bình thường như thế.

Nếu ở Việt Nam mà "quy định của công dân tham gia trực tiếp và gián tiếp vào công việc quản lý nhà nước, như quy định về biểu t, được bàn, được làm và được kiểm tra, giám sát" được thi hành thì quốc gia quan liêu, tham nhũng và lãng phí đã bỏ quên được khu vực rồi.

Sớm thì xã hội vẫn còn, nên cá nhân nười cá biệt, cán bộ hành dân, chủ yếu quy định, mua bán, bán ghế còn ngơ ngàng và nên không ít cán bộ tham nhũng cao như núi vẫn lên chức, tăng lương vì người dân số bỏ thủ không dám tố cáo.

Như vậy, những quy định mà Trờng khoe khoang trong bài viết này chắc có giá trị gì, nó như một nhíp cựa ao bèo.

Cũng vô giá trị và lãng phí vì những điều Trờng nêu lên để phớt lờ Báo cáo về nhân quyền ở Việt Nam của Bộ Ngoại giao Mỹ, hoàn toàn trái ngược với hành động vì phạm của nhà nước, như là để vẽ hai "quy định do ngôn luận" và "quy định do tín ngưỡng".

Về do ngôn luận, nhà nước chỉ cho phép dân nói những điều được mua nghe và không cho

tự nhân ra báo. Đồng ngám trán quyán thông tin, báo chí bàát các báo đác phép hoát đáng phái tuyên truyán cho chính sách đáng.

Nháng vá kháng bá tình thán, áp chá, bát giam nháng ngá i phát biáu, dù chá cá võ dân chá, tá do nháng bát báo đáng, nghe lén đán thoái, cát đán tháai, cát đáng giáy thông tin đán tá (Internet) là báng cháng vi phạm quyán tá do tá táng cáa ngá i dân.

Nhá thá mà Tráng ván nghêáng ngang khoe : “ Vá các quyán nhân thân: Quác hái đá quy đánh khá cá thá trong nhiáu ván bán pháp luát, bao gám: quyán tá do đi lái, tá do cá trú(5); quyán tá do ngôn luán(6); quyán tá do tín ngáng(7); quyán bát khá xâm phám vá chá ; quyán đác báo đám bí mát vá thá tín, đán thoái, đán tín(8); quyán khiáu nái, tá cáo; quyán bát khá xâm phám vá thân thá...”

Trong nhóm các quyán này, quyán bát khá xâm phám vá thân thá là quyán tá do cá nhân đác biát quan tráng, đác cá Đáu 71 cáa Hián pháp năm 1992 quy đánh: “Công dân có quyán bát khá xâm phám vá thân thá, đác pháp luát báo há vá tính máng, sác kháe, danh dá và nhân phám. Không ai bá bát, náu không có quyát đánh cáa Tòa án nhân dân, quyát đánh hoác phê chuán cáa Vián Kám sát nhân dân, tránh ngá tráng háp phám tái quátang. Viác bát hoác giam giángá i phái đáng pháp luát. Nghiám cám mái hình thác truy bác, nhác hình, xúc phám danh dá, nhân phám cáa công dân”. Đáu 72 cáa Hián pháp còn quy đánh: “Không ai bá coi là có tái và phái cháu hình phát khi cháa có bán án kát tái cáa tòa án đá có hiáu lác pháp luát”.

Náu nhà nác Viát Nam đá biát tôn tráng tính máng, tài sán và nhân phám cáa ngá i dân đáng nhá Hián pháp và luát pháp đá viát thì làm gá chính phá Má, Liên Hiáp Châu Âu và cáa các Táchác Tôn giáo, Nhân quyán và Táchác bánh vác ngá i làm báo trên thá giái phái mát công, mát cáa đá đáu tra nháng vi phạm cáa Viát Nam ?

Vá váy, đáng lá ra Bài viát cáa Tráng đá đác hoan nghêáng và đá cao vì đá có công phán bián đá i kháng nháng tá cáo cáa Bá Ngoá i giao Má đá báo vá danh dá cho Viát Nam. Nháng vì Tráng đá bánh vác cho nháng đáu Viát Nam vi phạm nghiám tráng nhát vá quyán con ngá i nên thay vì “giái oan” cho đáng, Tráng đá cám sáng bán vào chân mình nhá câu Tác ngá cáa ngá i Tây pháng nói “He shot himself in the foot.” -/-